

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Administratorii nostri în lumina legilor.

Incheiem azi publicarea „Regulamentului de zidire” votat de congregație și întărit în 1893 de ministrul de interne, pentru comitatul nostru

Am început publicarea lui în urma nedreptății făcute sârmanilor nostri frați din popor din comuna Voia, de către administrația ungurească a comitatului.

Ce s'a întâmplat la Voia? Oamenii, neauzindu-i nici de hire regulamentului despre zidire, care cere ca ori-ce zidire nouă și ori-ce reparare mai temeinică, să fie înștiințată prin primărie la pretură, — unii și-au reparat casele, alții și-au zidit case nouă ani de-a rândul, fără nici o înștiințare.

Odată ce i-a trântit prin cap ramolului solgăbiru Beke dela Geoagiu, pe temeiul oare-cărei denunțări răutăcioase, iese în sat, caută câți și-au zidit din 1893 până în 1896 case nouă sau au făcut reparări mai mari, și croește dragă-mi-te Doamne la pedepse bieților oameni de să geamă pământul! Câteva sute de floreni au făcut la olaltă sumele pe care sârmanii țărani, oameni la care un floren, o coroană ba și 10 cr. e sumă de bani mare, (căci pentru 20—30 de cr. el muncește o zi întreagă în arșița soarelui), au trebuit să le plătească ca pedepse, pentru neștiință, dar' absolut fără vină! Prinzând de veste noi am făcut în jurul acestui lucru zgomot prin toaie, și am rugat pe membri români ai congregației să interpeleze pe vicișpanul asupra nedreptății! Dl adv. Dr. A. Muntean a și interpelat în congregația din Decembrie anul trecut, și vicișpanul însuși a recunoscut că nelegiuire s'a făcut poporului, și, ca să se arate pe sine om «îndurat», mai «bun» ca netrebnicii de cari se slujește aproape peste tot locul întru administrarea comitatului, a adaus

că de făceau oamenii recurs, îi slobzea de sub pedeapsă, dar' vremea a trecut, recurs nu s'a dat, n'are ce mai face.

Noi ca să ferim pe viitor cel puțin pe alții, am tipărit în foaie Regulamentul de zidire, ca aceia cari ne cetesc foaia, să știe de ce să se ferească.

Azi, incheind publicarea, revenim totodată asupra pedepsei Voienilor, pentru a pune de nou în lumina cuvenită simțământul de dreptate al zbirilor nostri mari și mici, din comitat.

Paragraful din urmă a Regulamentului spune apriat:

§. 44. Pentru punctuoasa ducere în deplinire a acestui regulament, se fac răspunzători toți membrii primăriei comunale și notarii cercuali, cari sunt îndeosebi îndatorăți ca:

1) să nu lase să se înceapă nici un fel de zidire, înainte de darea îngăduinței, respective înainte de a fi ajuns la putere îngăduința dată; etc.

Ear' protopretorii (solgăbiraiele) să îndatorească a supraveghea, ca primăriile comunale să țină acurat acest regulament și să-l îndeplinească, ear' în cas de neglijență ori lenevire, să purceadă față de ele pe cale disciplinară.

Foarte limpede și bună prescriere. E o prescriere asta prin care sârmanul popor neștiutor, e cu totul îngăduit contra putinței de a greși, dacă apărătorii legii, solgăbiraiele, notarii și primăriile comunale, vor fi la postul lor!

Și totuși ce s'a întâmplat la noi? Un sat întreg a zidit ani de zile de-a rândul, fără ca deja cel dintâiu om să fi fost oprit și pedepsit, și la urmă vine un solgăbiru fără inimă și fără D-zeu, și deși știe că primăria și notarii au avut a opri zidirile și că el a avut a supraveghea și el ca să nu se întâmple, dar' nici primăria, nici notarul, nici el, solgăbiru, nu și-a făcut datorința, acum — pedepsește poporul cu grămada!

Dacă rēu a făcut poporul, căzutu-i-s'a lui pedeapsă; dar' el rēu nu putea face, dacă cei chemați prin paragraful citat erau la locul lor!

Ear' dacă greșeala s'a întâmplat și ai pedepsit poporul greșitor (deși fără voia lui, numai din neștiință), atunci mers'ai și mai departe cu pedepsirea tuturor celor ce, ca și poporul, ba chiar mai rēu decât el, au greșit? Pășit'ai fi-solgăbiru, pe cale disciplinară contra primăriei comunale și a notarului, precum prescrie paragraful?

Nu!

Nu, pentru-că legea e lege numai până unde poporul de rēnd, obștei sērăce românești îi e isbitoare, încolo pentru «domni» ea nu mai e obligatoare, lor le e iertat totul; «domnul» poate lua băta în mână să deie poporului în cap, că nu i-să întâmplă nimic, doar' a prins băta cu mânușe de fihsolgăbiru, dar' de cumva poporul ridică băta asupra glavei seci a solgăbiruului ramolit, pe el de mult îl puneau între păreții temniței!

Eată, dacă-i așezăm și-i privim în lumina legilor, a legilor pe cari ei înșiși le-au adus, — în ce colori apar slujbașii cu care ne hărăzește părințeasca guvernare a acestei țeri, și cari ca lipitorile cele flămânde ne sug roada sudorilor noastre sērăce!

Precum sunt, așa să-i privești, și pe cât vrednicesc, atâta să-i prețuești pe ei, popor român!

Știri politice.

În Răsăritul Europei într'una se arată semne, care întăresc în om credința, că pe șubrede picioare se razimă biata zeiță a Păcii în această parte de lume!

Ca un semn al vremii despre trăinicia păcii, să ia declarația pe care ministrul președinte sērăcesc a făcut-o în ședința de Luni a dietei Sērăbiei. A arătat anume, că înainte de rēsboiu încheiasse o învoială cu Turcia ca să fie pe

pace, că în schimb se vor da Sērăbilor de sub stăpânire turcească drepturi mai mari ca pân'aci. Li s'a dat voe să-și deschidă școli naționale, și pe Metropolitul din Üsküb, care era o pedecă în privința asta, 'l-au înlăturat. Acum însă, după rēsboiu, spune ministrul sērăb, Turcia biruitoare cam dă uitării făgăduințele, și deschiderea de nouă școli sērăbești merge greu de tot; ba încă, cea-ce e contra drepturilor dintre state, a grămădit spre hotarele dinspre ei a țerii, peste 250,000 de soldați, cât Sērăbia s'a văzut silită și ea a-și întări paza la granițe. 'I-a trimis guvernul sērăb celui turcesc, în vremea asta, peste 100 de scrisori în care îl face luător aminte la făgăduințele sale și la drepturile de vecinătate, dar' cum acestea n'au prea avut rēsunet la urechea Turcului, spune ministrul, s'a atras luarea aminte a celorlalte puteri europene asupra acestor stări de lucruri.

În legătură cu asta, și tot cam a. pace rēsună și vestea că tătucu tuturor Slavilor, puternicul Țar rusesc, care abia mai an a îmbrăcat odată din cap în talpe pe copii sei Muntenegreni cu arme și patroane, — acum, precum spune o telegramă dela 22 Iulie din Viena, a dat poruncă ca din arsenalul din Tula, să se pue la îndemână ministrului sērăcesc de externe 40,000 de puști, sistem Berdan, ear' din arsenalul din Moscova să i-să trimită 25 milioane de patroane!

În același timp, cu o zi numai mai târziu, vine vestea, că guvernul sērăcesc a comandat 42 tunuri mari la fabrica din Canat (în Franța), tunuri ce sunt menite a fi puse pe întăriturile ridicate înspre Bulgaria-Turcia. Fabrica s'a obligat că în timp de 2 ani să fie toate tunurile gata și așezate la locurile lor.

Cum însă puștile sistem Berdan cinstite de Muscal, nu-s ceva grozave, să pare că cu acelea vor înarma reserve ori gloate, dar' o știre din 28 Iulie, de Mercuri, spune că afară de tunurile cele mari, Sērăbia și-a comandat și 110,000 puști cu repetiție, sistemul francez Lebel. În 8 luni puștile trebuie să fie acasă!

Să pare că Sērăbia să simte foarte aproape de un rēsboiu crâncen. Mirare nu e. Căci

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Cea mai bună...

Nu mai eram copii acum!
Fără să știm ne eram dragi,
Și 'n fiecare zi la drum
Porneam în vale după fragi.

Era atâta de zgłobie,
Ear' eu sfios și așezat,
Uitam de fragi și de câmpie
Și s'o sărut ear' am uitat!

La fragi de-atunci am fost ades
Și nu le mai uitam prin foi,
Și sărutări câte-am cules
Pe buze dulci, subțiri și moi! —

Zadarnic însă lumea 'ntreagă
O umbli vrând mereu s'alergi:
Căci vecinic cea mai bună fragă
E cea pe care n'o culegi...

I. Gorun.

Amantul trandafirilor.

După ce luarăm dejunul în biblioteca luminată prin trei ferēști, Iacob Orphée m'apuca de braț și mă conduse în grădină.

Ahl nu era grădina posomorită a maniacilor căroră nu li-e de ajuns ca pomii și florile să fie așezați la rēnd, în «ordine», dar' doresc ca chiar numărul lor să fie același în tot locul,

însămănând numele fiecărui grup pe o tăbliță. Orphée are sufletul prea înalt ca să îngăduie tiranisarea plantelor.

Și ajuns în grădină, el mă duse la o bancă. Ne așezarăm amēndoi. Admirând într'una pe bătrânul meu gazdă, îmi amintii de o vorbă frumoasă a unui alt bătrân învęțat, care fiind întrebat de ce-și peerece anii ce mai are de trăit, în mijlocul unei păduri, rēspunse:

— Mă deprind să mor..

Și mă întrebam ce caută, ce-l mină pe Orphée de trăește numai pintre arbori și flori?

Dar' Orphée, par'că îmi ghicise gândul:

— Oamenii au simțirea felurită Unii îndrăgesc animalele. Alții au o iubită. Pe urmă sunt și din aceia, monștrii de aceia, care se iubesc fără să se desguste vre-odată și se mărginesc numai la această iubire. Eu am mers însă și mai departe cu simțirea mea.

De sigur, n'am uitat nici odată animalele. În totdeauna le-am desmerdat cu sinceritate. Dar' ce-i drept, s'o mărturisesc și asta, tot îmi mai plăceau femeile.

A venit însă și vremea când femeile ocupau în inima mea locul ce-l ocupau odată animalele. Dar' azi, azi nu mai pot da iubirea mea ființelor cu mișcare, și tot ce inima mea poate acum e, să îndrăgească trandafirii.

Și însuflețindu-se, bunul bătrân îmi vorbi mai departe:

Ahl frumoșii trandafiri! Cât îi iubesc, cât îmi sunt de scumpi!

Ei au tot ce cerem unei femei. Au grația și frumșea, au mândria și nevinovăția ei.

Dacă n'ai trăit în mijlocul lor, nu poți ști nici-odată ce dulci și blânzi tovarăși sunt...

Te vęd că rizi, copile. Nu mă înțelegi atunci... Nu e însă vina ta; las, mai târziu, cu anii, o să-ți aduci aminte de vorbele mele.

Numai dacă, din nenorocire, n'ai să-ți sfirșești vieța în rēu, Doamne ferește.

Vei simți atunci ce dulce și înălțător e să-ți petreci anii în mijlocul verdeții și cu ce drag jertfești cel din urmă rest din simțirea ta florilor, trandafirilor mai ales.

Căci vezi tu, amice: trandafirii par'că au din nevinovăția tinerelor fete și din patima aprinsă a femeilor de treizeci de ani.

Unii au chiar atrăgătoare strălucire a vi-ciului, farmecul perversității.

Am clipe când dragostea lor 'mi-e scumpă, ca cea a unui bun amic. Atunci când îi vęd că se apleacă spre mine, mînați de vânt, ca să-mi dea tot sufletul lor parfumat.

Și mi-se pare alte-ori că-i vęd geloși, — de ce? de cine? nu știu. Și atunci, când dimineța, vęd că din petala lor se scurge, jos, un bob de rouă, mi-se pare a fi o lacrimă pe care o varsă o amantă părăsită...

Cu trandafirii am apoi siguranța, că nu mă

voiu sătura de ei nici-odată, pentru-că ei nu îmbătrănesc. Fiecare primăvară le aduce vieță nouă. Și atunci îmi vor înflora sufletul cu același fior de dragoste.

Care femeie, pe care acum zece ani am sărutat-o cu toc, prin tufiș, mai face ca inima noastră azi să svicnească cu putere?

Pe urmă încă un lucru, amicul meu:

Sunt glorios acum, nu-i așa?

Am scormonit tot sufletul omenesc, și din drojdia amară ce zace la fund, am făcut izvorul plăcerilor mele.

Pe când trandafirii ce simplu trăesc și mor, fericiți numai că sunt sărutați de razele de soare.

Ahl cum îi pismuesc pe acești amici ai mei!

Soarele căzuse deja jos, și bătrânul Orphée îmi spunea mereu povestea dragostei sale.

Neîndoios nu țintea să mă convingă. Și nu putea, căci dacă și eu iubesc florile și animalele, în inima mea tot femeia ocupă încă locul cel mai înalt.

Dar' știu bine, vai! că precum zicea și el, mai târziu poate voi prefera sufletul parfumat și farmecul mut al trandafirilor, ori-cărei fle-căriri de femeie, care se va căzni, amintindu-mi toate, să-mi deștepte o patimă care odinioară îmi înflora trupul...

(Trad.)

G. Bonamour.

de 3 ani de zile, de 200 ori i s'a întâmplat călcări de graniță din partea Turcilor. Totdeauna a făcut arătare la Constantinopol și abia în 34 casuri i s'a dat răspuns și satisfacție. Pare anume zgândărată, și, se vede, în fața acestor zgândărări a păgânului vecin, se pregătește, ca într-o zi să-și apere drepturile cu arma în mână!

*

Ear' pe când Sârbia se plânge și se înarmează astfel, și Bulgaria tot așa, **România** nu stă nici ea pe loc. Ea încă lucrează cu putere pentru întărirea armatei sale. Scade timpul de serviciu, dar' cu atât înmulțește staturile și a feciorimii și a oficerilor! Și face totul pentru cea mai desăvârșită instruire a armatei sale. După-ce oficeri români au petrecut și studiat în armata Germaniei, a Franței și a altor state, «Reichswehr», foaie militară din Viena, spune că acum de curând, au intrat pe câte un an la serviciu în armata împărătească a noastră, o listă întreagă de oficeri români, tineri ca să-și vadă serviciul și felul de luptă, și întorși acasă se poată îndrepta ce-ar fi cumva de îndreptat la ei. Au intrat anume: sublocotenentul (Lieutenant) *Stavrachi*, și a fost împărțit la regimentul de infanterie Nr. 1. în Troppau; sublocotenentul *Chiracescu*, la reg. de inf. 3 în Brnün; subloc. *Negri*, la reg. de inf. 84 din Pojon; subloc. *Harhas*, la reg. de inf. 76 în Oedenburg; subloc. *Hergot*, la reg. de inf. 84 în Krems; subloc. *Arabu*, la reg. de inf. 99 în Znaim; subloc. *Teodorescu*, la bat. de pioneri 5 în Klosterneuburg, subloc. *Felix* și *Cristea*, la reg. de artilerie de fortăreață în Viena; subloc. *Braviceanu*, la reg. de artilerie de corp. 5 în Pojon; subloc. *Angheliescu*, la reg. de dragoni 11 în Stockerau; subloc. *Micescu*, la reg. de dragoni 15 și subloc. *Neculcea*, la reg. de ulani 12 în Stuhlweisenburg.

Ear' în arsenalul armatei (în România) se lucrează cu mare sirguintă la terminarea alor 60 de platforme pe cari sunt a să așeza tunurile de 105 cm calibrul, dintre bateriile mijlocitoare ale întăririlor Bucureștilor.

Pe la sfârșitul lui August va fi gata și tot materialul de război, praf și gloanțe, ce e de lipsă tuturor gurilor de foc de pe întreaga linie întărită dela Focșani-Namoloasa-Galați.

Materialul de foc ce e de lipsă cetății București, și la a căruia pregătire încă se lucrează din greu, va fi și el gata tot pe la capetul lui Octomvrie.

Atunci apoi se vină, cine are curagiu, să se apropie de aceste întărituri, căror li s'a dus vestea!

Adecă unde ne întoarcem privirile tot înarmări, întăriri de armate, pregătiri cari de cari mai încordate, ca întâmplările zilei de mâne să nu le afle negata!

O preainaltă recunoștință.

Pêtruns de călduroasele semne de alipire ce poporul român i-a arătat casei domnitore din România din tristul privilegiu al boalei Principelui de coroană, M. S. Regele Carol I., cel care cu atâtă inimă a lucrat și jertfe pentru acest popor, acum că principele se poate socoti ca deplin însănătoșat, a adresat la sfârșitul săptămânii trecute un cuvânt preainaltă către popor, de următorul cuprins:

„Români!

«În momentele de grele încercări, prin cari am trecut în timpul boalei periculoase a iubitului Meu Nepot, credinciosul Meu popor s'a strâns împregiurul Meu într-o singură gândire, înălțând rugi terbinți către Atotputernicul spre a scăpa vieța Moștenitorului Tronului, chemat a lua într-o zi asupra sa marea și frumoasa sarcină, încredințată Mie de națiune.

Impunătoare au fost manifestările de simpatie, mișcătoare dovezile de adâncă compătimire, ce au pornit în aceste zile de restriște din toate straturile sociale până și din cea din urmă colibă. Țara întreagă era în picioare, cuprinsă de un fior puternic, împărțind îngrijirile Noastre: gândurile se întunecau de amenințarea, că o muncă neîntreruptă de peste o jumătate de veac, putea fi atât de greu încercată! Aceste simțăminte, isvorite din inima caldă a poporului, acest avânt unanim în ceasul de primejdie pentru viitorul Statului, erau mângăderea cea mai dulce pentru Noi, o îmbărbătare nouă pentru Mine de a veghea necurmat asupra ursitelor României, pentru ur-

mașii Mei un îndemn puternic de a se arăta tot mai vrednici de atâtă iubire, de atâtă devotament.

Astăzi, când știința înaltă și hârnicia medicilor Țerii, au curmat boala și învioșat inimile Noastre, Imi împlinesc cu veselie sfânta datorie a mărturisi tuturor, că numai credința, cu care Ne-a încungiu-rat iubitul meu popor, Ne-a putul ușura temerea în acele momente cumplite.

Adâncă și nemărginită este recunoștința ce umple sufletul Meu, al Reginei și al Princesei Maria, pentru aceste duioase și nenumărate mărturii de iubire: ele au stabilit între Țară și Tron legături noi și neperitoare. Cu toții eșim din această încercare întăriți; Țara mai încrezătoare în viitor, ear' Eu mai mândru de poporul Meu, care în aceste zile de desnădăjduire, Mi-a răsplătit munca întregii Mele vieți.

Precum ne-au fost întrunite gândurile, asemenea ne întrunim acum rugile noastre, înălțându-le către Pronia Cerească într'un avânt de recunoștință pentru deplina însănătoșare a Principelui Moștenitor.

Ear' Eu, pêttruns până în adâncul sufletului Meu de o nesfârșită grațitudine, nu voi înceta nici o zi de a chema binecuvântările Cerului asupra scumpei Noastre României și mult iubitului meu popor».

Castelul Peleş, în 8 Iulie 1897.

CAROL.

Trăgănarea păcii.

Pacea între Turci și Greci nici azi nu e încheiată. Turcii deși s'biruitori, puterile europene totuși vor să-și umilească, să nu-și lase să se prea bucure de biruință și să se prea încreadă pe viitor earăși în puterea lor. De aceea tac cu cuțitul cel mare din cererile de pace a lor. Ei au cerut o despăgubire mare de război, și puterile i-au dat voi numai la una mică de tot; ei au cerut să țină cuprinsă Tesalia întreagă, ca zălog până li-se vor plăti banii de către Greci, puterile au cerut să deșerteze îndată toată Tesalia de trupe turcești, că de nu, mai târziu, n'o mai deșertau de loc. Au cerut Turcii ca o mare parte din Tesalia, să le rămână lor, drept reparare de granițe în spre Grecia, li s'a dat abia pe jumătate.

În schimb însă Turcii știu și ei să chinue și șicaneze pe puterile europene, cât se plătească că i-se pun în cale.

Puterile, după încheierea războiului, ziceau că în câteva zile, ori doar' într'o săptămână cel mult, pacea o să fie încheiată; Grecia are să primească tot, Turcia sigur și ea. Și Turcia primia de i-să dădea ce cerea, așa însă ea face atâtă greutate, pune atâtă pedeci, atâtă trăgănări, că diplomații tuturor puterilor numai ferb de necaz, ar strivi la părete să aibă pe cine, țin la sfaturi, trimit guvernului turcesc la scrisori, li provoacă îndărjiți, și Turcul ca elefantul bosumflat stă numai și-i lasă să se rupă de necaz, că știe că altceva decât gură mare, n'au se facă «puterile».

De două luni de zile țin pertractările de pace, și în urma acestor apucături de trăgănare răutăcioasă și batjocoritoare a Turcilor, abia s'a ajuns la începutul încheierii păcii: s'au învoit dar' să deșerteze Tesalia și să primească granița spre Grecia pe unde au dorit și puterile. Dar' asta e numai o parte a învoelilor de pace. Vine încă să se hotărească asupra sorții insulei Creta!

Turcii zic: Creta e a noastră.

Nu ne-a luat-o nimenea cu arma în mână. Am avut război și am biruit, cum am putea noi perde insula asta? Tesalia cucerită nu ni-o lăsați. Bine, dar' atunci nici noi nu lăsam din mână insula Creta! Creta pentru Tesalia! Puterile, care luaseră încă fără război, Creta de sub aripile Turciei, vor zice că nu se poate. Să vor începe așa discuții asupra acestui punct și vor ținea trăgănările știe D-zeu cât eară, până să poți avea și acest punct din contractul de pace!

Vine apoi altul. Turcii, chiar la stăruința Grecilor și a puterilor, dăduseră supușilor lor creștini de prin Macedonia anumite drepturi. Și mai ales supușii Greci se bucurau de drepturi. Acum că Grecia i-a făcut necaz, Turcia voește să le tragă celor din împărăția sa drepturile ce le dase! Și aci ear' ceartă și ear' neînțelegeri, cari nu se știe ce sfârșit pot să aibă încă. Și ear' trăgănări cari terb pe diplomați și pe guvernele europene, că nu mai pot gândi și lucra altceva decât, prea multe luni de zile, la injghebarea unei păci, ce putea fi în câteva zile gata. Și asta e perdere îndoită pentru «puteri». Întâi vremea

cea multă și costisitoare, a doua autoritatea, greutatea cuvântului lor, pe care Turcia tot mai mult îl zdrobește, arătând că dacă ea vrea, puțin îi pasă de vorba «Europei!» Europa zice, ea n'ascultă, și atât!

Pentru jertfele muncii

societatea și chiar conducătorii statelor, încep, cu drept cuvânt, să arate tot mai multă purtare de griji.

Cum în timpul mai nou prin orașe se lucrează cu putere la ridicarea de zidiri cari de cari mai mari, e îngrozitor numărul nenorocirilor ce se întâmplă cu lucrătorii. Mai nu este zidire înălțată în decursul ridicării căreia să nu-și fi pierdut un muncitor ori mai mulți vieța, să nu se fi schilăvi un număr oarecare, devenind netrebnic și trăgând după el femei și copii în nenorocire, în lipsă. Apoi în fabricile cele multe și incurcate, câte jertfe ale muncii cad! Urcă la sute și mii numărul lor în fiecare țară și doar' an de an.

E o chemare a omenimii ca acestor frați nenorociți să le vie într'ajutor.

La Bruxella (în Belgia) a fost conchemat pe 26 Iulie a. c. un congres mare din toate țările, la care oameni învățați și de inimă să se sfătuiască în ce chip s'ar putea veni într'ajutor celor ce cad jertfe a muncii lor?

Toate statele trimit bărbați de încredere.

România a ales și trimis pe poetul *Al. Vlahuță*, unul dintre cei mai de inimă și deștepti literați ai României. Dl Vlahuță a plecat deja la Bruxella, de unde venind acasă cu observări și studii asupra cauzei, va pregăti un plan de lege, ce să fie adus desbaterii în dietă, prin care să se iee din partea statului însuși măsuri de îngrijire pentru jertfele muncii de prin fabrici, dela zidiri, etc.

Biblioteca teatrală.

Harnicul comitet al „Societății pentru fond de teatru român”, între alte lucruri bune ce a început a întreprinde pentru ajungerea și la oare-cari roade și pentru apropierea mai vedită a Societății de scopul ei, — a hotărât tipărirea unei „Biblioteci Teatrale” sub supraveghierea comitetului. Va cuprinde această «Biblioteca» un șir de piese teatrale alese, potrivit cu puterile tinerimii noastre ce încearcă și ici și colo să joace teatru, și va sta din piese ori originale, ori traduse, ori localisate, ce să vor afla de bune.

Cu ducerea în deplinire a acestui plan, a fost însărcinat bravul vicepreședinte al Societății, dl *Virgil Onițiu*, distinsul director al gimnasiunului din Brașov, și dl profesor *Vasile Goldiș*, secretarul Societății.

Domniile-lor pentru a porni o mișcare literară în direcția dorită, publică un concurs literar, un fel de apel către oamenii nostri de peană, ca se conlucre cu toții la edarea Bibliotecii Teatrale, cu atât mai vèrtos, că conlucrearea le va fi și răsplătită relativ destul de binișor.

Atragem din parte-ne luarea aminte a celor ce simt plăcere și chemare pentru acest lucru, asupra concursului. Eată-l:

Concurs literar.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român, a inițiat sub auspiciile sale, o întreprindere literară, menită a pregăti terenul teatrului român, a cărui realizare este programul acestei societăți.

E vorba de a prevedea cu material literar acea multime de dilectanți români, cari în toate unghiurile țerii luptă pentru dezvoltarea gustului dramatic și sunt atât de lipsiți de piese ușoare potrivite trebuințelor noastre modeste.

Acestei trebuințe voește să-i corăspundă „Biblioteca teatrală”, care sub auspiciile societății pentru fond de teatru român, va apăre în editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov.

«Biblioteca teatrală» va apăre în broșuri format 8° de câte 3—6 coale de tipar cicero, și va cuprinde numai piese teatrale. Piese vor fi traduceri, localisări sau originale, și se vor alege de-oamdata cu deosebită ținerie în vedere a trebuințelor dilectanților, mai mult piese ușoare de 1, 2 sau 3 acte, de orice natură.

Pentru asigurarea stocului necesar de piese, fără de cari nu am dori se începem editura,

comitetul societății excricie concurs literar c următoarele:

Condițiuni de concurs.

1. Să deschide concurs, fără termin fi pentru piese teatrale traduse, localisate sau originale, de 1, 2 sau cel mult 3 acte, meniu a fi edate în «Biblioteca teatrală» a societății pentru fond de teatru român, ediția dlui N. I. Ciurcu, Brașov. — La concurs pot să partcipe și piese cari s'au tipărit deja în revistă sau vre-un ziar român, dar' nu a apărat în ediție separată.

2. Manuscrisurile au să fie scrise, (ortografia este cea fonetică obicinuită), numai pe câte o pagină a fiecărei foi și trebuie să aib o margine albă de cel puțin 3 degete pentru eventuale corecturi. Fiecare manuscris va provăzut cu numele autorului, traducătorului sau localisătorului, cu arătarea exactă a adresei sale și cu 4 mărci postale curate à 5 cr. pentru speșele postale ulterioare ale societății în cc respondența sa cu autorul.

3. Traducerile și localisările se vor trimite totdeauna împreună cu textul tipărit al originalului, după care s'au tradus sau localisate Piese tipărite deja în vre-o revistă română sau ziar român trebuie să aibă indicațiune exactă a numelor și a anului revistei sau ziarului, în cari au apărat.

4. Toate piesele intrate vor fi revizuite și date în recenziune la bărbați de specialitate cari vor avè dreptul și datorința de-a face îndreptări și corecturi în toate piesele localisate și traduse. Pentru îndreptări și corecturi în textul pieselor originale, se cere autorisă specială dela autorul, fără de care piesele s vor edita sau remite așa cum s'au înaintat fără vre-o îndreptare.

5. Pentru fiecare piesă primită de comite (localisare sau traducere) și edată în «Biblioteca teatrală», librăria editoare asigură autorului un honorar de 5 fl. după coala de tipar, ear' recensentului, care revizuește și în tocmește piesele, tot 5 fl. după fiecare coală de tipar.

Piese originale bune vor fi honorate mai bine, dar' nu cu mai mult de 10 fl. după coală de tipar.

Autorul va mai primi câte 20 de exemplare din broșura în care i-a apărat piesa. Honorarul să va trimite prin avis postal din partea comitetului societății în timp de cel mult 15 zile după aparițiunea piesei.

Peste tot ori-ce daraveri ale autorilor în chestiunea edițiunii, a honorarului etc. au să se arangie prin biuroul comitetului societății pentru fond de teatru, și nu direct prin librăria editoare.

6. Autorul a cărui piesă (fie originală, localisare sau traducere) se tipărește în biblioteca teatrală, nu are drept la nici un honorar special de reprezentare a piesei, din partea ni menui din patria noastră, cu atât mai puțin are acest drept librăria editoare.

7. Honorarele indicate aci în pct. 5 se dau după ediția I. (tiraj 1000—1500 exemplare). La o eventuală a II. ediție se va stabili și plăți honorar deosebit autorului.

8. Societatea pentru fond de teatru și librăria editoare, nu primesc nici o responsabilitate de drept civil în chestiunea drepturilor de autor și editor al originalelor, după cari i-să înaintează traduceri și localisări spre editare. Toată răspunderea în aceasta privește pe traducătorul sau localisătorul piesii.

9. Manuscrisurile sunt a să înainta recomantat la adresa d-lui *Virgil Onițiu*, director gimn., vicepresident al societății pentru fond de teatru român, în Brașov.

Din ședința comitetului societății pentru fond de teatru român, ținută în Brașov la 16 Maiu v. 1897.

Pentru comitet:

Virgil Onițiu,
v.-president.

Vasile Goldiș,
secretar.

CORRESPONDENȚĂ

Merișor, Iulie 1897.

Onotată Redacțiune,

Dați-mi voe să scriu ceva despre adunarea Despărțământului Hațeg a «Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român», convocată de d-nii N. Nestor, director și Dr. Suci, secretar, pe ziua de 18 Iulie st. n. 1897 în comuna Sălașul-interior.

Adunarea a fost bine cercetată, dar' nu-mai de poporul din loc; străini, adecă din alte părți, nimeni, nici vre-un preot, nici dascăl, nici popor. Mare durere! Pot să zic, sau nu să interesează nime! Ori preoții, dascălii și poporul nu cetesc jurnale? Bine zice «Unirea» din Blaj, că până a pune vina pe alții, să ne mai băgăm nouă vină. Dacă la adunări de acestea nu luăm parte, nu le spriginim, cine ne va mântui? cine ne va ajuta? unde vom recurge după ajutoriu? Să lăpădam odată dela noi, preoți și învățători și popor, nepăsarea, și macar în viitor să do-

vedim mai multă hărnicie, se dovedim că noi dela noi atârnam mântuirea și avântul nostru!

Domnii oficanți ai despărțământului, director, sub-director, secretar, cassar, controlor s. a. dovedesc destulă vrednicie chemării lor; onoare lor! Disertațiune a fost una, dar' bună a dlui Ioan Muntean din Hațeg. Membri ajutători au fost mulți după puterea lor, dar' ordinari, ori pe viață nici unul.

După adunare au împărțit premii în bani câte 2 fl., 1 fl. și 50 cr. acelor femei, care au arătat mai frumoase lucruri de mână, suma premiilor 20 fl., care a binevoit ai da »Reuniunea femeilor române din comitat«, cum se dase la Hunedoara, Cugir și Brad.

Erau de față d-nii Vicariu: Nestor, Advocați: Bontescu, Suci, contr. Muntean, tinărul Bontescu, și alți domni și dame. Din popor harnic primar și român verde Ioan Rus Androne din Merișor, și alții.

Reprezentant din partea civilă fisolgăbirul din Puj.

Prânzul a fost dat la casa curatorului prin din Sălășul-inferior.

Inchei puținele mele rânduri cu rugarea ca d-nii preoți, dascăli și poporul nostru să binevoiască a da mai multă îngrijire despărțământului Asociației la Hațeg, azi când avem atâția »binevoitori« neamului nostru român, *ni-se cer jerfe însușite*, spriginire umăr la umăr, ca să nu fim nimiciți!

Isidor Saturn.

Piele de... fer.

Ei, cine nu crede, se cerce!

Dacă e cu puțință în lumea asta, că se mănecă omul foc și se nu i-se ardă plămânile, și se înghiță sabia fără a-și strica mațele, — de ce nu s'ar putea să aibă unul ori altul și piele de fer?

Și s'a văzut într'adevăr.

La un circ mare din București, iarna trecută, se arată un indian, care se culca pe pat de țepușe de fer ascuțite ca baionetele, se urca în tugi mare desculț, pe o scară a cărei fuștei erau făcuți din săbii ascuțite bine și cu tăișul în sus, și nici talpele picioarelor când călca, nici palmele cu care se prindea, nu i-se răneau!

Era o minune ca ne-altele!

Dar' azi minunea e talmăcită.

O foaie din America o lămurește: Ci-că se pui într'o baie (scaldă) de apă, o cățătime anume de piatră acră, și după-ce piatra acră s'a topit, se pui o măsură mică de sulfat de zinc (ținc).

Nainte de-a face probele cu săbiile și țepușele, omul se scaldă odată bine în baia asta, și eșind nu se șterge, ci lasă de se usucă așa pe el. După-ce s'a zbicit bine, se bagă în altă scaldă de apă foarte rece, și prin asta i se întărește pelea așa de tare, că poate dormi pe sulife, poate călca pe ascuțiș de săbii, că nici habar n'are!

De nu credeți, poftim și cercați, și de vă va da proba de minciună, ori nu spuneți la nime, ori ne spuneți numai nouă...

NOUȚĂȚI

Adunarea generală a Asociației transilvane, e conchemată de cătră prea on. d. președinte *I. M. Moldovan* (Blaj) și secretarul *II Dr. V. Bologna* (Sibiu) pe zilele de 27 și 28 August n. la *Mediaș*.

Protopresbiter al Mediașului a fost înțărît de ven. Consistor din Sibiu, ear' Dumineca trecută chirotesit de protopresbiter, dl *Romul Mircea*, ales protopop acolo încă înainte cu 2 ani.

Cassar orașenesc al orașului Orăștie, propus fiind din partea clubului local săsesc, a fost ales în ședința de Mercuri a reprezentanței dl *F. Schäser*, mai înainte librar.

Alegerea s'a făcut sub conducerea dlui vicișpan Hollaki. Comisia candidație, prezidată de vicișpanul, *pe baza enunțului clubului săsesc*, a candidat la post numai pe dl *F. Schäser*, sub cuvânt *că el singur are calificația* (pregătirea) *de lipsă!* Vicișpanul enunță pe dl Schäser de cassar ales, dînsul pune jurământul. Vicișpanul îi gratulează, dînsul mulțumește. Primarul îi salută în numele colegatului. Actul gata. Toate isprăvite în »cea mai bună ordine! Dar' acu-i acul Alesul își cere concediu până la toamnă, pe cuvânt *că nu are cunoștință despre manipularea cassă și până atunci va învăța-o!*... Tablou! Toți se privesc zăpăciți. Lui Fodor Gy. par'că-i aruncase cineva un ciubăr de apă în spate. I-a și reproșat-o noului ales! Vicișpanul sparge ghiața prinzînd vorbă și zicînd că... ședința de azi nu are drept a da concediu, — ci s'e-l ceară la locul și timpul seu.

Tren anume a început să circuleze dela Brașov la Tușnad, pe seama călătorilor ce vor să cerceteze băile de acolo. Fostul prim-ministru al României dl P. S. Aurelian se află și d-sa de Luni la Tușnad, unde va petrece vara.

Preoți noi. Sămbăta trecută, (21 Iulie v.) Esc. Sa Metropolitul Miron Romanul a sfîșit înfru preot pe dl *George Arone*, ales paroch al comunei bis. Panc-Seliște, în tractul Dobrei, — ear' Dumineca trecută a chirotonit de diacon pe clericul abs. *George Albu* din Păclisa, care a fost instituit de administrator al parochiei protopresbiterale Alba-Iulia Cetate; — tot Duminecă a fost chirotonit de diacon pentru trebuințele generale ale arhidiecesei clericul absolut *Iosif Gomboș* din Vidra-de-sus (tractul Cămpenilor).

La manevre. Joi dimineața a plecat din Orăștie bataillonul 2 din regimentul nostru de casă 64 de infanterie, peste Sebeș la *Selște* (l. Sibiu) pentru manevre. Bataillonul 4 din reg. 82 de inf. rămas încă aici, pleacă și el în 6 August la Alba-Iulia.

Monument în Zlatna. »Gazetei Transilvaniei« i-se scrie: În luna lui Mai a c. s'a ridicat în Zlatna în memoria preotului gr-or. *George Damian* și a soției sale Ana n. Iancu, un foarte frumos monument familiar, care merită în toate privințele a fi remarcat, fiind până acum unic în felul seu în Munții-ăpușeni. Monumentul este de marmoră, de 2 metri și 50 cm. înalt, încungiuat de un grandios grilagi de fier, care închide o suprafață de 20 metri pătrați. E construit în stil oriental și așezat pe un postament de petră. A costat peste o mie de floreni. Neuitatul preot al Zlatnei, *George Damian*, a răposat în Iulie 1894 în etate de 64 de ani, după-ce a servit 42 de ani cu zel și devotament bisericii și iubitei sale națiuni. Mi-s'a spus, că cu ocaziunea sfîșirii monumentului, ce s'a făcut în cimiterul gr-or. din Zlatna la 11 Mai a. c. a fost de față mulțime mare din frunții poporului, cari păstrează cu recunoștință amintirea preotului și conducătorului lor iubit în timp de aproape o jumătate de veac...

„Fortuna“ în furtună! În giurul societății mari de cumpărat mine (băi) în Ardeal, constituită abia de cînd și cu mare zgomot sub numele „Fortuna“, se dă azi o furtună mare! S'a descoperit o înșelătorie uriașă. Publicul a fost tras pe sfoară, că băile vor aduce venit de vor căpăta acționarii câte 60 %! când colo cifra era o falsificare păcătoasă, mărită de 4 ori! Langermann, mamonal, care a cumpărat mina Szent-Endre dela Bucium cu 150,000, plătiind din ea numai 50,000 și a vîndut-o societății cu 750,000, după ce-a pus mîna pe bani și-a pierdut urma. E o înșelătorie cum de mult nu s'a mai văzut. Tribunalul vor avea de lucru și în fruntea întreprinderii stau primarul Abrudului și o mulțime de oameni „înșemnați“ ungrul!

Ziar pentru popor în România. »Timpul« dă știrea, că guvernul român are o idee nouă din cele mai sănătoase: Ministrul de culte, dl Spiru Haret, vrea să înființeze un ziar mare, pentru răspîndirea culturii la poporul țeran. În bugetul anului viitor va cere să se iee suma de 100,000 lei ca fond pentru susținerea ziarului.

Adunarea despărțământului Sighișoara a Asociației e conchemată pe 8 August n. în comuna *Danss*. Un comitet arangiator a pregătît pe seara acelei zile și o producție teatrală declamatorie în edificiul școlii rom. de acolo. Se va preda »Harța Rezeșul« comedie de Alexandru, dialogul »Neguțătorul și Nărodul« de A. Pann, apoi declamări și cântări. Oonorabilul comitet arangiator ne-a trimis o invitare, nu știm unde la ce Jidan tipărită, de ție urit să o iei în mână, fiind o batjocură a limbii și ortografiei românești.

E rușine ca azi, când avem deja atâtea tipografii române în toate părțile, oamenii nostri încă nu înțeleg, că e păcat să-și batjocorească limba prin cele tipografii străine, și că nu se și genează a se prezenta publicului și a-i cere sprijinul cu astfel de tipărituri porite! Nu mai zicem nimic despre faptul, că se dau Jidanului bani, ce ar putea să-i primească o tipografie românească. Publicul român e pofit să jertfească la producție, ca din venitul ei, să se poată da plată Jidanului și străinului peste tot.

Slabă pricepere!

Vulcan în fundul mării. O veste unică în felul seu vine de pe insulele Hebridele-nouă. La marginea dinspre Miază-noapte a insulei Tongoa, în una din zile s'a văzut o arătare curioasă de tot. Întai un zgomot puternic ca durturii de împușcări cu tunuri, au tras luarea aminte spre partea locului. Îndată după aceea apa mării a început a ferbe ca și cum ar fi aci un căzan uriaș, și se învolba, ridicându-se turbure și amestecat cu o apă neagră, apoi bucăți de stânci săreau

prin ea și din ea în sus, ca și cum s'ar fi pușcat cu rachete uriașe pe fundul ei. În urmă nori de fum se înălțau din adâncimi. Și a ținut această ferbere ce da o privire îngrozitoare, cinci zile. După cinci zile, răsunînd încă cele din urmă murmurări, s'a liniștit eară. Să ține, că un vulcan (gură de foc din sinul pămîntului) s'a fost deschis, dar' ținînd chiar în fundul mării, el a fost înecat.

Notiță Literară.

„Manual pentru usul necroscopilor comunal“ de *Dr. Stefan Erdélyi*, Dr. de filosofie, Dr. de medicină, Dr. de Chirurgie, magistrul de obstetricie, profesor aprobat de igienă pentru școlile medii, medic al orașului Orăștie, medic al cercului sanitar din Binținți, și dentist.

Volumul avisat de noi în Nr. 16 al »Revistei« din ăstan, că s'a pus sub tipar, *manualul îndreptar pentru „inspectorii de morți“* (necroscopi) de prin comune, — a eșit deja de sub tipar la institutul tipografic „*Minerva*“ din Orăștie.

Cuprinde pe 120 pagini toate îndrumările de cari are lipsă un necroscop comunal, și la urmă sînt adăuse și mustrele în ce chip și după cari forme ținîndu-se, are necroscopul să-și facă înștiințările și atestatele ce le dă.

Recomandăm cu căldură »inspectorilor de morți« (necroscopilor) români de prin comune, această cărtică, pe care de Dr. St. Erdélyi, medic ce de 20 de ani stă în serviciu public, avînd mereu de lucru cu necroscopi comunal, și ca atare cunoscîndu-le toate trebuințele, a întocmit-o așa ca ei să afe în ea îndrumare la ori-ce lucru ce ar dori să-și facă pentru slujba lor. Costă 2 coroane și se poate primi dela autor în Orăștie.

„Biografia lui Avram Iancu“ de *Iosif Sterca Șulțuțu de Cărpeneș*, a apărut la Sibiu, în o broșurică de 44 pagini. Cuprinde o descriere amănunțită a vieții lui Avram Iancu, pe care autorul l'a cunoscut în persoană și știe să spună multe amănunte duioase din zilele lui.

Broșura cuprinde și 3 fotografii, a eroului Iancu, călare, încungiuat de Moții sei cu lănci, puști și steaguri, a doua: casa lui Iancu, ear' a treia, fotografia... autorului!

Se vinde pentru o coroană și venitul ei se va adăuga la averea rămasă după Avram Iancu, și se va crea un fond ce se poate numele eroului, dat în grigia și sub paza »Asociației transilvane«.

Pagubă că autorul a pus și o tendență politică în lucrare, și încă o tendență rea: a mări neîncrederea Românilor în »Nemți« și tăgăduințele lor, — lucru asupra căruia încapă mare discuție, discuție din care nu credem că cei cu »tendența« ar eși biruitori!

Toți Români de bine să grăbească totuși a cumpăra cărticica, vrednică și în sine a fi cunoscută, dar' și mai mult pentru sprgii-nirea scopului în care se vinde.

REGULAMENTE COMITATENSE

Regulamentul despre edificări

în comunele mari și mici din comitatul Hunedoarei.

(Urmare si fine.)

Pedepsela.

§. 39. Călcarea opreliștelor cuprinse în acest regulament respective a singuraticelor lui părți, se socotește ca transgresiune (vină), și întrucât vina făcută n'ar cădea sub prescri-sele paragrafulor 117, 119, 125, 141 din articolul de lege 40 dela 1879, ea va fi pedepsită dela 2—50 fl. în favorul tondului comunal de zidire.

Când banii nu s'ar putea scoate, atunci în locul pedepsei de bani e a se aplica, în înțelesul §-lui 22 din aceeași lege, închisoare.

§. 40. Aducător de judecată în treburile transgresiunilor prevăzute prin acest regulament, este ca întâie instanță solgăbirul, ca a doua instanță vicișpanul, ca a treia ministrul de interne, în înțelesul regulamentului ministeriilor de interne și justiție, dat la 1880 sub Nr. 38.547, și care e încă în vigoare.

Hotărîri generale.

§. 41. Regulamentul de față are putere pentru toate comunele mari și mici din comitatul Hunedoarei.

§. 42. Cele 4 orașe cu magistrat regulat aflătoare pe hotarul comitatului, se obligă prin aceasta, ca în timp de 6 luni să-și facă regulamentele lor proprii privitor la zidire, ținînd în ele seamă de siguranța focului, de salubrietate (sănătatea) publică, de frum-seța orașului, de relațiile locului, și de anumite principii cuprinse în acest regulament.

§. 43. În comune e a se întemeia câte un fond comunal pentru zidire, respective pentru regularea comunei, din care se se

copere cheltuelile de regulare a ulițelor și ori-ce lucrări de îndreptare a comunei. Fondul se întemează din sumele ce s'ar fi aflând deja spre acest scop, ear' în comunele unde cheltueli de acestea comune (de obște, de-a satului) se copăr din venitele averii comunei, se va lua în budget în fiecare an o sumă potrivită pentru creșterea acestui fond, mai departe se va întemeia și crește din sumele de expropriare (răscumpărare) ce s'ar cădea comunei, și în sfîrșit din pedepsele croite celor-ce au făcut câte-o greșală (transgresiune) contra acestui regulament. Fondul acesta apoi e a se lua în inventarul comunal și a se pune spre fructificare (creștere) deosebit de ori-ce altel de fond.

§. 44. Pentru punctuoasa ducere în deplinire a acestui regulament, se fac răspunzători toți membrii primăriei comunale și notarii cercuali, cari sînt îndeosebi îndatorați ca:

1) să nu lase să se înceapă nici un fel de zidire înainte de darea îngăduinței respective înainte de a fi ajuns la putere îngăduința dată;

2) ca să nu se facă nici o abatere dela cuprinsul îngăduinței;

3) ca la zidire să se întrebuințeze numai material bun și trainic;

4) ca dirimăturile și pregătirile de pămînt și ori-ce material de zidit să nu rămână în urmă aruncat pe uliți;

5) ca edificatorul să pună la marginile locului de zidire semne de pază, ear' schelele să le ridice pe strade așa, ca trecerea pe acolo să nu fie împedecată.

Ear' solgăbirale (pretorii) se îndatoresc a supraveghia, ca primăriile comunale să țină acurat acest regulament și să-l îndeplinească, ear' în caz de neglijență ori lenevire, se puceadă față de ele pe cale disciplinară.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

Unei cetitoare (numai unciă! ghicească-se)... Acest vers când îl cetești, în pericol mare ești, și nici vreme mai de-asa, se te aperi nu-i avea: de-abia ochii-ți vor sosi, pe la vorbele de-aci, și te vei trezi de-odată, prinsă, strînsă, sărutată!... Hurra!

„Depecerna“. Eată-mă și pe mine cu răvaș iară cătră tine. Abia acum îți pot răspunde. Am avut mult de bătut în pisăla, de uitam de-avisul tău. Mă bucur că la instanța întâie am dobîndit așa ușor „procesul“. Poate că și a doua și a treia nu mi-or fi dușmane, dar' când voui fi dobîndit în toate trei instanțele, oare ce-o să zică „forul suprem“?... Nemo.

Sorioară scumpă! — Nu m'e pot reculege! Fantasia mă chină. Stii că ție-am spus-o la oglindă? Dacă prosa e moarte și viața e chin, trăiesc și eu. — Plecînd, am fost aproape, căci inima-i nebulă. Neaveam pretext, altcum mergeam mai departe.

Vînd se mă fac cumințe, am făcut multe ne-bunii. (Poate vei auzi) Dar' n'a succes. Apoi am făcut cuminții și mi-am pierdut rostul de tot. E mult farmec în a fi nebulă! — »Să nu plîngeți? — Ba se plîngeți, ca să plîngem la oaltă! — Sînt în vînt. Salutare caldă, sorioară dragă! (Nu urită, nu, nu, nu!) „10... în vînt!“

FEL DE FEL

Lacul fără fund. Un țeran călăuzind pe un domn prin locuri pe care nu le cunoștea, ajunge la un lac (de nu cumva »Tăul« dela Secărețu), despre care poporul credea (chiar ca Secărețu), că e ... fără fund!

— Vezi domnule lacul ăsta n'are fund, prinse vorbă țeranul.

— De unde ști d-ta asta? întrebă domnul străin (un doctor militar...)

— O știu dela frate-meu. Nu de mult el călăuză pe aici, tot așa ca eu pe d-ta, pe un domn străin. I-a spus povestea cu lacul, cum ție-o spun eu d-tale, și acela nu credea, tocmai cum dai și d-ta din cap. De-odată frate-meu se desbracă și sare în apă, și nu l'am mai văzut!

— Bine, cu asta că s'a înecat fratele d-talei aici, încă nu mi-ai dovedit că lacul e fără fund!

— Dar' nu s'a înecat, zice țeranul cu aer triumfător. În ziua următoare am și căpătat dela el telegramă din cealaltă latură a pămîntului, din America, că a sosi acolo, și să-și trimitem haine zbicite!...

Dela școala superioară de fete.

— *Condiții de primire în școala civilă de fete și internatul „Asociației“.*

Pentru primire în școala civilă (superioară) se cere atestat despre absolvirea claselor școlii elementare (de jos), sau atestat despre clasa corîspunzătoare premergătoare dela o altă școală de categoria școlii civile. În lipsa unui astfel de atestat, sau pe lângă atestat dela școle de altă categorie, primirea se face pe baza unui examen de primire.

Inscrierile pentru anul școlar 1897/8 se fac din 1—6 Septembrie st. n. a. c.

Examele de emulare se țin în 3, ear' cele de primire în 4 Septembrie a. c.

Prelegerile se încep în 6 Septembrie a. c. Didactrul e fixat cu 3 fl. v. a. pe lună și pentru elevele, ce întră prima dată în aceasta școală, o taxă de imatriculare de 2 fl.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlaii civile, sau ale școlaii elementare a reuniunii femeilor, au să se înștiințeze de timpuriu, în tot cazul înainte de începerea anului școlastic, prin părinți sau tutori la direcțiunea școlaii pentru a putea face dispozițiunile necesare. Taxa internatului e de 200 fl. v. a. pe an, plătiți înainte în două sau cel mult patru rate. Cărțile trebuincioase, materialul de scris, de desen, de lucru de mână, să înțelege, nu sunt cuprinse în taxa amintită, ci cheltuielile reclamate în aceasta privință să poartă de părinți, întocmai precum tot de dănișii să poartă cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în muzica instrumentală și în limba franceză.

Taxele pentru instrucțiunea în piano sunt de 2 categorii:

a) dacă o elevă voiește să iee oarele singură, să compută, luând 2 ore pe săptămână, taxa de 9 fl. pe lună; dacă 2 eleve împreună iau instrucțiune în aceleași oare, taxa să compută, la 2 ore pe săptămână, cu 6 fl. de elevă; sau

b) dacă o elevă voiește să iee oarele singură, să compută la 2 ore pe săptămână taxa de 6 fl. pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași oară, taxa să compută la 2 oare pe săptămână cu 3 fl. pe lună de elevă.

Pentru instrucțiunea în limba franceză, câte 2 ore pe săptămână, să compută pe lună câte 1 fl. de elevă.

Toate taxele să plătesc direcțiunii școlare, care remunerează pe instructori.

Elevele din internat, afară de școală, au în fiecare zi anumite ore de conversațiune în limba franceză, maghiară și germană. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutorul directoarei și al guvernantelor, și-n ori-ce altă privință se împărtășesc de cea mai părintească îngrijire și conducere.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, mai au să aducă cu sine: o saltea, un covoraș la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 3 ciarșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și pepteni, care toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburiile de trup sau albiturile, câte 1/2 duzină din fiecare, ciorapi și fuste de culoare închisă și batiste (marămi) câte 1 duzină, un parapeu și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toalete nouă, părinții și tutorii sănt consiliați a nu face de acestea pentru copilele lor, căci pentru a obține o uniformitate în îmbrăcăminte pentru toate interele, acele toalete, cu prețuri moderate, se fac aici prin îngrijirea direcțiunii internatului. Strîns de uniformă să țin: o haină, două șurte în forma unei haine, o pălărie de iarnă și una de vară, cari necondiționat au să se facă aici și cari peste tot vor costa cam 16—22 fl. v. a.

Doritorii de a avea »Statutul de organizare« precum și »Regulamentul intern« al școlaii, »Regulamentul pentru cursul complementar« și »Regulamentul ministerial pentru examenele publice, supletorii și de emendare«, le pot primi dela direcțiune pentru câte 10 cr. unul. Tot dela direcțiune să poată primi pentru 1 fl. și »Monografia« școlaii, în care, pe lângă istoricul institutului, să află descris edificiuul școlaii și al internatului în toate amănuntele lui.

Sibiu, în Iulie 1897.

Direcțiunea

școlaii civile de fete cu internat.

Mulțăminte publică.

Cu ocaziunea producțiunii »teatrală-declamațioară«, arangiată la nisuița demnului învățător Dumitru Mosora, de cătră elevii școlaii gr.-or. în 21 Februarie a. c., s'au pus baza unei biblioteci școlare, destinându-se venitul curat ce au rezultat dela aceea producțiune spre scopul acesta.

Pétruns de însemnătatea unei atare biblioteci școlare, domnul Ioan Moța, redactor la »Revista Orăștiei«, a donat pe seama bibliotecii noastre școlare 35 broșuri în preț de 10 fl. 28 cr. v. a.

Tot spre scopul acesta au donat și dl învățător D. Mosora 9 broșuri în preț de 2 fl. 32 cr. v. a.

Primească stimații donatori călduroasă mulțăminte.

Vaideiu, la 6 Iulie 1897.

Zaharia Tilecea,
capelan și dir. școlar.

Apel!

Având în vedere timpul apropiat pentru adunarea generală a »Asociațiunii«, care să va ținea în 27 August a. c. st. n. în Mediaș, rugăm pe toți acei domni, cari doresc a participa la adunare și la festivitățile împreunate

cu aceea, ca să binevoiască a se însinua de timpuriu pentru a ne putea îngriji de o încuarterare corăspunzătoare; observând aceea, că avem destule cuartere, dorim însă a asigura comoditate deplină atât pentru persoane singurate cât și pentru familii cu mai mulți membri. —

Insinuările pentru încuarterare precum și alte corespondențe sănt a se adresa la Dl *Dionisiu Roman*, candidat de avocat în *Medias*, președinte al biroului de încuarterare și corespondențe.

Pentru comitetul de arangiere:

Ioan Moldovan, Dr. *Ioan Ivan*,
president. secretar.

CALINDARUL SĂPTĂMĂNEI

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dumin. a 7-a d. Rusalii, c. 9, gl. 6, v. 7.		
Dum.	20 (†) Pr. Ilie	1 Aug. Petru
Luni	21 C. Simeon	2 Portuncula
Narți	22 † Mar. Magd.	3 Stefan
Merc.	23 M. Trofim	4 M. Schnee
Joi	24 M. Cristina	5 Sch. I. fată
Vineri	25 Ad. S. Ana	6 Caietan
Sâmb.	26 M. Ermolae	7 Ciriac

LOTERIE

	Tragerea din 21 Iulie st. n.				
Sibiu:	24	18	38	90	82
	Tragerea din 10 Iulie st. n.				
Timișoara:	9	10	74	77	45
	Tragerea din 17 Iulie st. n.				
Budapesta:	66	65	84	87	37
	Tragerea din 14 Iulie st. n.				
Brünn	10	48	60	8	78

Pentru redacție responsabil: **Ioachim Muntean.**

(226) O 4—

calfă de pravălie.

Se caută o calfă tină în pravălia de manufactură a dlui Ion Lazaroiu din Orăștie (Szászváros). Poate intra numai decât în condiție.

(238) Pentru 1—1

întreprinzători de zidiri!

În Dumineca viitoare, la 1 Aug. acest an, să va da în întreprindere gătarea zidirei școlare gr.-or. din Deva, rămasă negată de acum 10 ani. Licităția publică cu vorba începe la 10 1/2 ore înainte de amiază, în curtea școlaii. Prețul strigării 350 fl. Zidirea are să fie uscată și gata până la 1 Septembrie c. n. acest an.

Deslușiri mai de aproape la domnul episcop cassar *Niculae Benea*, la tribunal în oarele de oficiu, ori la subscripșul acasă.

Din ședința comitetului parochial, ținută la 13/25 Iulie 1897.

Episcopul primar

August A. Nicoară.

Sz. 547—1897.

(239) 1—1

bvghtó.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirrre teszi, hogy a bécsi cs. kir. törvényszék 1893. évi 168 számú vég-

zése következtében Baidersdorf és Biach cég végrehajtató javára Richter Nándor végrehajtást szenvedett ellen 260 frt 68 kr hátralék s jár. erejéig 1893. évi oktober hó 13 án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 546 frt — kra becsült szóbabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 5979/1897 sz. végzése folytán végrehajtást szenvedett lakásán helyben leendő eszközésére **1897. évi augusztus hó 3-ik napjának délutáni 5 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érített ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászvároson, 1897. évi július hó 12. napján.

Kónya Ferencz,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 100—1897

(237) 1—1

bvghtó

Arverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy »Ardeleana« pénztintézet végrehajtónak Lois Iuon végrehajtást szenvedő elleni 8 frt 70 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (az algyogyi kir. jbiróság) területén levő Folt község határan fekvő a folti 66 sz. tjkvben A † 149. 150 hr. ingatlanok 221 korona, az A † 271 hr. ingatlanok 82 korona, az A † 332 hr. ingatlanokra 180 korona, az A † 370/1 hrsz. ingatlanra 30 korona, az A † 539 hr. ingatlanra 82 korona s a folti 220 sz. tjkvben az A † 513 hr. ingatlanokból Lois Iuon jutalékára 812 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1897. évi augusztus hó 24-ik napján d. e. 10 órakor** Folt község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át kész-

pénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképés értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal élőleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság tkvi hatósága.

Szászváros, 1897. évi január hó 20-án.

Szabó, kir. aljbiró.

1468—1897.

(236) 2—3

Kig.

Pályázati hirdetmény.

A szászvárosi egészségügyi körben Szászváros székhelylyel üresedésben levő **körorvosi** állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az egészségügyi körhöz 24 község tartozik.

A körorvos évi javadalmazása 300 frt fizetés, mely összeg Hunyadvármegye központi pénztárából havi előleges részletekben vehető fel, ezenkívül 300 frt utazási átalány, mely összegért köteles egy hivatalos kiszállások, valamint az oltások alkalmával a fuvardiját fedezni, megjegyeztetvén, hogy ezen 300 frt utiátalányt az oltások alkalmával az egyes községek fizetik ki.

Felhivom ennélfogva mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1876. évi XIV t.-cz. 143 §-ában, illetve az 1883. évi I. t.-cz. 9 §-ában körülirt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, és magánéletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, folyó évi augusztus hó 18-ig bezárólag, annyival is inkább nyujtsák be, mivel a később érkező vagy nem kellőleg felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjául folyó évi **augusztus hó 21-ikének d. e. 9 órája**, helyéül pedig a szászvárosi járási főszolgabíró hivatalos irodája tűzetik ki.

Szászvároson, 1897. július hó 21

Fodor Gyula,

főszolgabíró.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĂȘTIE

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(196) 12—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
- 5) arăndează și exarăndează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află 500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, în Iunie 1897.

Direcțiunea.